

Ali živimo v otoškem vesolju?

Mnogi med vami prepoznate vesoljsko telo na tej fotografiji kot galaksijo: zbirko milijard svetlih, sijočih zvezd, kozmičnega plina in prahu.

V današnjem času je že skorajda vsakdo videl fotografijo kake galaksije, zato je težko verjeti, da še pred manj kot 100 leti večina najboljših astronomov na svetu ni verjela, da obstajajo!

Eden izmed najpomembnejših dogodkov v astronomiji je bila Velika razprava med Harlowom Shapleyem in Heberjem Curtisom leta 1920. Pred tem je bil obstoj galaksij negotov. Večina ljudi je verjela, da so galaksije preprosto 'spiralne meglice' v naši Galaksiji.

To razlago je med Veliko razpravo zagovarjal Shapley. Izračunal je še, da meri Galaksija 300.000 svetlobnih let počez, kar danes vemo, da je trikrat več kot njena dejanska velikost. A kljub temu je trdil, da je naša Galaksija celotno vesolje!

Nasprotno mu je Curtis, ki je verjel, da so spiralne meglice pravzaprav samostojne galaksije ali "otoška vesolja", kot so jim rekli včasih. In da je vesolje mnogo, mnogo večje, kot so vsi verjeli.

Danes vemo, da je imel Curtis prav glede tega, da so spiralne meglice samostojne galaksije. Naša Galaksija je le ena od stotin milijard galaksij v znanem vesolju! Na zgornji sliki lahko vidite eno od naših najbližjih sosed, galaksijo Trikotnik.

Toda Velika razprava ni bila tako črno-bela, kot je morda slišati, saj se je tudi Curtis motil o nekaterih stvareh, na primer o velikosti naše Galaksije. Curtis je predvideval, da meri v premeru 30.000 svetlobnih let namesto 100.000 svetlobnih let. Medtem pa je imel Shapley glede nekaterih stvari prav. Pravilno je trdil, da se nahaja Sonce blizu roba naše Galaksije, medtem ko nas je Curtis postavljajl prav v njeno središče.

COOL FACT

Galaksija Trikotnik je tretja največja članica 'Lokalne skupine' - to je skupina galaksij, ki jih skupaj drži gravitacija. Poleg galaksije Trikotnik so v njej še naša Galaksija, Andromedina galaksija in še okrog 50 drugih, manjših galaksij!

